

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 745/2015
04.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиоца М.П. из С.П., чији је пуномоћник М.Г., адвокат из С.П., против туженог ЈКП „Водовод и канализација“ из С.П., чији је пуномоћник В.М., адвокат из Н.П., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2462/14 од 23.01.2015. године, у седници већа одржаној 04.11.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и преиначују пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2462/14 од 23.01.2015. године, у делу става првог изреке и пресуда Основног суда у Старој Пазови П1 453/13 од 24.06.2014. године у делу става првог изреке, тако што се усваја тужбени захтев тужиоца М.П. из С.П. и поништава као незаконито решење туженог ЈКП “Водовод и канализација” из С.П. о отказу уговора о раду тужиоца – решење деловодни број 5535 од 30.09.2013. године и обавезује тужени ЈКП “Водовод и канализација” да тужиоца М.П. врати на радно место које одговара његовој стручној спреми и квалификацији и да тужиоца пријави код надлежног Фонда за пензијско и инвалидско осигурање и осталих надлежних служби са даном 01.10.2013. године, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **УКИДАЈУ** пресуда Основног суда у Старој Пазови П1 453/13 од 24.06.2014. године у преосталом делу става првог изреке којим је одлучено о захтеву тужиоца за исплату зараде и доприноса и трошкова поступка и у ставу другом изреке и пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2462/14 од 23.01.2015. године, у преосталом делу става првог изреке и у ставовима другом и трећем изреке, и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П1 453/13 од 24.06.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужиилац тражио да суд поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду, под деловодним бр. 5535 од 30.09.2013. године и којим тужилац предлаже да суд обавезе туженог да тужиоца врати на радно место које одговара његовој стручној спреми и квалификацији, да тужиоца пријави код надлежног Фонда за пензијско и инвалидско осигурање и код осталих надлежних служби са даном 01.10.2013. године и да исплати тужиоцу све доспеле, а неисплаћене зараде и доприносе почев од 01.10.2013. године и то све са законском затезном каматом почев од 01.10.2013. године па до исплате, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом другим тужилац је обавезан да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 87.000,00 динара.

Одлучујући о жалби тужиоца Апелациони суд у Новом Саду је пресудом 2462/14 од 23.01.2015. године одбио жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Старој Пазови П1 453/13 од 24.06.2014. године (став први изреке). Ставом другим одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка, а ставом трећим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 – УС и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка предвиђена чланом 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је на основу уговора о раду од 05.11.2010. године и анекса тог уговора од 29.11.2011. године био у радном односу на неодређено време код туженог и обављао је послове секретара. Тужени је решењем од 30.09.2013. године тужиоцу отказао уговор о раду наводећи да је тужилац починио повреду радне обавезе непоштовањем радне дисциплине која се манифестује у необавештавању од стране тужиоца непосредног руководиоца, односно предузећа о привременој спречености тужиоца за рад на начин и у роковима предвиђеним чланом 103. став 1. Закона о раду, која повреда радне обавезе је предвиђена и уговором о раду и Појединачним колективним уговором. Даље је утврђено да је тужилац 09.09.2013. године у јутарњим часовима имао стомачних тегоба, да се тим поводом одмах јавио лекару који му је отворио боловање и издао потврду о привременој спречености за рад, да је тужилац по повратку кући од лекара обавестио колегу С.К. да због болести неће доћи на посао, да је о томе

обавестио и колегиницу J.B.O., а да је С.К. обавестио директора туженог да тужилац због болести није у могућности да дође на посао. Иначе, непосредни руководиоца тужиоца је директор. Тужилац је потврду о привременој спречености за рад доставио туженом 16.09.2013. године (понедељак) првог дана када је дошао на рад након чега је тужени тужиоцу уручио упозорење од 13.09.2013. године о постојању разлога за отказ уговора о раду.

На основу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су сматрали да тужбени захтев тужиоца није основан. Као разлог за одлуку навели су да тужилац није у складу са законом обавестио непосредног руководиоца о привременој спречености за рад. Наиме, обавеза тужиоца, сходно члану 103. став 1. Закона о раду је да најкасније у року од три дана од дана наступања привремене спречености за рад достави послодавцу потврду о привременој спречености, а тужилац је ту потврду доставио тек 16.09.2013. године, након закључења боловања и по доласку на рад.

Одбивши захтев тужиоца за поништај решења туженог о отказу уговора о раду нижестепени судови су на правилно утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право.

Одредба члана 103. став 1. Закона о раду прописује рок од три дана од дана спречености за рад, као рок у коме је запослени дужан да достави послодавцу потврду лекара која садржи време очекиване спречености за рад. Међутим, поступање запосленог које није у свему у складу са роком прописаним чланом 103. став 1. Закона о раду односно недостављање потврде у прописаном року, ни одредбом члана 103. Закона о раду ни неком другом одредбом Закона о раду није прописано као понашање које представља повреду радне обавезе која аутоматски повлачи давање отказа уговора о раду запосленом. Тако нешто није прописано ни уговором о раду тужиоца ни Појединачним колективним уговором туженог. Да ли недостављање потврде о привременој спречености запосленог за рад у року предвиђеном чланом 103. став 1. Закона о раду јесте разлог за отказ уговора о раду запосленом зависи од свих околности сваког појединог случаја.

Тужени је у решењу број 5535 од 30.09.2013. године којим је позивајући се на одредбе члана 179. тачка 2. и 3. Закона о раду, отказао тужиоцу уговор о раду, изричито навео да је тужилац учинио повреду радне обавезе: необавештавања непосредног руководиоца, односно предузећа о привременој спречености за рад на начин и у роковима предвиђеним чланом 103. став 1. Закона о раду, која повреда радне обавезе је предвиђена уговором о раду број 5061 од 05.11.2010. године са анексом уговора о раду дел. бр. 5377 од 29.11.2011. године чланом 6. став 1. тачка 12. и чланом 99. ПКУ. Друга учињена повреда радне обавезе је непоштовање радне дисциплине.

Уговором о раду број 5061 од 05.11.2010. године, закљученим између тужиоца као запосленог и туженог као послодавца и анексом тог уговора од 29.11.2011. године, чланом 10. тачка 13. Уговора, односно чланом 6. тачка 12. Анекса уговора, предвиђено је да послодавац може отказати уговор ако

запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе, између осталог и необавештавањем непосредног руководиоца, односно предузећа о привременој спречености за рад на начин и у роковима предвиђеним чланом 103. став 1. Закона о раду. Чланом 99. став 2. тачка 13. Појединачног колективног уговора туженог, закљученог 18.08.2004. године под бројем 4201 између Синдикалне организације туженог и директора туженог и Извршног одбора Скупштине општине Стара Пазова, предвиђено је да се повредом радне обавезе сматра и необавештавање непосредног руководиоца, односно предузећа о привременој спречености за рад на начин и у роковима предвиђеним законом.

Дакле, смисао и циљ цитираних одредаба је да послодавац обавезе и натера запосленог, чак и у ситуацији када је због болести спречен да ради, да у примереном року обавести послодавца о својој спречености за рад како би послодавац могао да благовремено реагује и омогући замену запосленог, односно омогући да се процес рада несметано одвија. Међу странкама није било спорно, а о томе у списима постоји писмени доказ чију ваљаност и веродостојност тужени није доводио у сумњу, да је тужилац благовремено реаговао у смислу своје обавезе обавештавања непосредног руководиоца, односно послодавца о својој спречености за рад јер је 09.09.2013. године, када је осетио прве здравствене тегобе, одмах по повратку кући од лекара покушао да успостави телефоном контакт са својим непосредним руководиоцем – директором, а када то није успео да учини о својој спречености за рад обавестио је колегу С.К., који је потврдио да је истога дана обавестио директора да је тужилац због болести спречен да дође на посао. Дакле, директор туженог као непосредни руководилац тужиоца већ 09.09.2013. године (који је први дан недоласка тужиоца на рад) био је обавештен о тужиочевој спречености за рад.

Зато у ситуацији, када је неспорно, да је запослени обавестио свог непосредног руководиоца, односно послодавца да је привремено спречен за рад, недостављање писмене потврде о спречености за рад, у року од три дана од дана наступања привремене спречености не може се квалификовати као повреда радне обавезе нити постојање оправданог разлога за отказ уговора о раду запосленом на основу члана 179. тач. 2. и 3. Закона о раду.

С обзиром да је тужиоцу незаконито отказан уговор о раду тужени је у обавези да поступи у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду и тужиоца врати на рад јер то тужилац захтева.

Из ових разлога Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

У преосталом делу нижестепене пресуде су укинуте.

Одредбом члана 191. став 2. Закона о раду прописано је да поред враћања на рад, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање.

Тужилац је поставио захтев да му тужени исплати све доспеле, а неисплаћене зараде и доприносе почев од 01.10.2013. године са законском затезном каматом од истог дана па до исплате. Нижестепени судови су сматрали да није основан тужиочев захтев за поништај решења о отказу уговора о раду тужиоцу, па нису испитивали ни утврђивали чињенице које су од значаја за одлучивање о основаности тужиочевог захтева за исплату зараде и доприноса у погледу висине тих потраживања. Из тог разлога, нижестепене пресуде су укинуте у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату зарада и доприноса.

Укинуте су и одлуке нижестепених суда о трошковима поступка јер сходно члану 153. став 1. Закона о парничном поступку зависе од коначног исхода спора и постигнутог успеха странака.

У поновном поступку првостепени суд ће имајући у виду изложене примедбе испитати и утврдити околности од значаја за правилно пресуђење о тужиочевом захтеву за исплату зарада и доприноса.

На основу изложеног применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**